

TEATRUL NOTTARA

OLELIE
de FANUȘ NEAGU

VÎNĂTORII
de ION BĂIEȘU

FANUȘ NEAGU

ION BĂIEȘU

UITÎNDU-MĂ-N OGLINDĂ

Mi s-a cerut să spun (dacă vreau) cine sînt. Iată portretul celui care mă însoțește în toate clipele:

E înalt, blond, masiv, căpcăun la vorbă și la băutură, vîrît pînă la gît în Balcani și plutind pe Dunăre într-un docar pe jumătate înecat, pe jumătate făcut țandări, către Marea cea mare pe care o ține în Dumnezeu ca un hoinar ce-și primenește sufletul numai în iarbă, în tăvălitură de cai, în vedenii capii ce-l însoțesc și-l latră... Ehe, ce ureche de aur pe tîmpla măgarului și ce timp ciudat, acolo, deasupra malului de la Brăila, unde se înalță un oraș din solzi de aer albastru, împerecheați cu solzi de aer de sidef. Scrie blestemîndu-se, iubește uitîndu-se peste umăr la nevestele altora, umblă după o prințesă de rouă, e hain cu el și nu va găsi niciodată cuvintele care să-l sature. Dacă n-ar fi atît de mult, ar fi un pui de lele, dar așa e numai un netrebnic, un reazimă gardul frunții, un îndoit pe inelul ce și-l pun nălucile pe deget în seara cînd se logodesc poezii.

Deșelat de atîtea cîntece care nu izbutesc să-i iasă din gură e totdeauna ca un brad înapoi și ca o floare-n urmă. Iar cînd nu-și mai poate răbda oasele fărîmate pe masă și haita viselor care-l duc pînă-n pragul nebuniei, trece Dunărea în Dobrogea, pe un drum subțire, se clatină prin buruieni și pîndește o zi cînd începe să bată vîntul din rupturile Orientului.

E întreg, om liber și cu sufletul despicat pentru toate încercările atunci cînd ajunge lîngă o moară de vînt — numai vreo cinci mai sînt în toată Dobrogea — și din răspîntiile tulburi ale lumii de mărăcini și de presimțiri răscolitoare se ridică în două aripi potopul dropiilor de nisip. Ceasuri în șir sună prin cotoarele grîului pulberi asfințite, herghelii din care n-au rămas decît izvoarele fugei, gînduri care n-au ajuns să fie faptă și nu vor muri pentru că n-au avut viață. Atunci e salcîm, sau cumpănă de fîntînă care bea sufletul cîmpiei, ticălosul.

Tîrziu se trezește într-un lan de floarea-soarelui și cade fericit într-un răzor de insomnii, într-un răzor de aștri.

Eu, spre deosebire de fiii ipocriziei, sînt exact ceea ce par a fi. Sau cel puțin așa îmi închipui.

PE ACEEAȘI CREANGĂ

— comedie într-un sfert de act —

PERSONAJELE:

- UMORIST I
- UMORIST II
- PADURARUL

(Un drum de munte, prin pădure. O răspintie. Doi bărbați:

Umorist I și Umorist II. *Urcă din greu, gișind. Le apare în față un pădurar)*

UMORIST I: Bade, dacă nu te superi, asta e drumul spre cabana „Trei nuiete“?

PADURARUL: Asta e.

UMORIST II: Mai e mult pînă acolo?

PADURARUL: Doi pași.

UMORIST I: Adică în cite ore ajungem?

PADURARUL: Imediat. În trei ore.

UMORIST II *(se uită către colegul lui cu disperare, amîndoi sînt istoviți)*: Nu știi o scurtătură?

PADURARUL: Ba da. Luați-o pe prima potecă la dreapta.

UMORIST II: Știi, noi sîntem umoriști. Și la cabana „Trei nuiete“ are loc un mare festival al umoriștilor în viață. N-am vrea să întîrziem. De-aia vrem o scurtătură.

PADURARUL: V-am spus, luați-o pe prima potecă la dreapta.

(Pădurarul dispăre. Cei doi umoriști pleacă în căutarea potecii. E întuneric. La un moment dat, cei doi simt un gol sub ei, au impresia că s-au prăbușit într-o prăpastie, strigă îngroziți, dar, în ultima clipă, se salvează: Umorist II se prinde de creanga unui copac, iar celălalt de picioarele lui.)

UMORIST I: Ce-a fost asta?

UMORIST II: Sîntem de-asupra unei prăpastii.

UMORIST I: Inseamnă că ori am greșit drumul, ori că individul care ne-a arătat scurtătura e un asasin.

UMORIST II: Te rog să nu te mai ții de mine, că nu mai rezist!

UMORIST I: Și ce vrei să fac? Să-mi dau drumul în prăpastie? Ajută-mă!

UMORIST II: Îmi pare rău, dar n-am cum. Vezi foarte bine că abia mă mai țin de creanga asta.

UMORIST I: Ai tu inima să mă lași să mă prăbușesc într-o prăpastie și să mor schilodit, mîncat de vulturi sau fiare sălbatice?

UMORIST II: Fii rezonabil. N-are rost să murim amîndoi. Dă-ți drumul. Nu mai rezist mai mult de un minut. Spune-ți ultimele dorințe.

UMORIST I: Transmite soției mele, copiilor mei, cele mai...

UMORIST II: Lasă că știu eu ce să le transmit. Zi-i mai departe. *(Disperat)* Hai, zi dorința următoare, că nu mai rezist!

UMORIST I: Te rog să te ocupi de reeditarea operelor mele complete. Adună tot ce-am scris. Să fie măcar zece volume.

UMORIST II: Ești penibil. Din tot ce-ai scris tu nu se poate aduna decît un volumaș cit o lamă de ras. Majoritatea sînt schițe perimate, ciupite... Îți promis că-ți fac un volum de opere complete de 50 de pagini. Și dă-ți drumul odată, că se rupe creanga cu noi! Mai ai vreo ultimă dorință?

UMORIST I: Aranjează cu un critic de prestigiu să-mi scrie prefața. Un studiu consistent, exhaustiv.

UMORIST II: O să încerc, dar nu cred c-o să reușesc. Criticii nu prea iubesc umorul. În al doilea rînd, nici tu nu erai o figură prea marcantă. Făceai parte din categoria scriitorilor facili. Nu figurai în dicționare, în manuale, în... Hai dă-ți drumul!

UMORIST I: Atunci, scrie-mi măcar tu citeva rînduri pe ultima copertă, zi că am fost colegi, zi că am fost prieteni pe viață și pe moarte, că am fost genial...

UMORIST II: Cum o să fii genial?! Dacă tu ești geniu, atunci eu ce sînt? O să zic că ai fost notabil. Zi mersi și pentru atît. Despre morți, numai de bine. Dă-ți drumul! Spune-ți ultimele cuvinte.

UMORIST I: Ești un ticălos și un nemernic! Am știut toată viața că m-ai invidiat și m-ai pismuit pentru că sînt mai bun decît tine, mai profund, mai spus-mos, mai abisal... Îți declar în această ultimă clipă supremă tot disprețul meu, tot... *(Apare Pădurarul)*

PADURARUL: De ce vă certați dom-le?

UMORIST I: Bade dragă, salvează-mă! Nu mă lăsa să cad în prăpastie.

PADURARUL: Care prăpastie?

UMORIST I: Prăpastia deasupra căreia ne aflăm.

PADURARUL: Fiți serioși, nu e nici o prăpastie dedesubt. Sînteți la o jumătate de metru deasupra pămîntului. Eu am crezut că vă zbenguțiți.

(Pădurarul pleacă. Cei doi umoriști își dau drumul de pe creangă. Într-adevăr, dedesubtul lor nu se află nici o prăpastie. Pornesc mai departe la drum, ca și cum nu s-ar fi întimplat nimic. Relațiile dintre ei sînt ca și înainte, adică excelente)

UMORIST I: Ei, și cum îți spuneam, dragă colega...

Tom Bailey

D I S T R I B U Ţ I A

OLELIE

de FĂNUŞ NEAGU

CĂPALAU
NADOLEANCA
BABALETE
VICA
BIŞ
ONICĂ

GEORGE CONSTANTIN
ELENA BOG
HORAŢIU MĂLĂELE
OANA ŞTEFĂNESCU *studentă IATC*
ŞTEFAN VELNICIUC
GEORGE ALEXANDRU *student IATC*

VÎNĂTORII

de ION BĂIEŞU

VÎNATOR I
VÎNATOR II
FATA

GEORGE CONSTANTIN
HORAŢIU MĂLĂELE
OANA ŞTEFĂNESCU

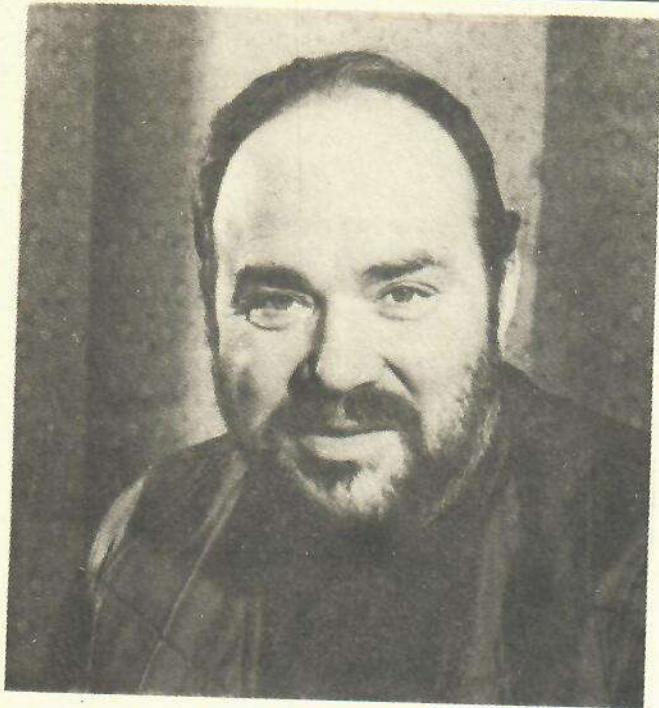
Lumini:
AUREL OCNEANU
Regizor de culise:
TEODOR JELEASCOV

Sonorizare:
ŞTEFAN ANTAL
Sufleur:
ELENA BUCULEI

Scenografia: TUDOR GHIMEŞ

Ambianţa sonoră şi ilustraţia muzicală: TIMUŞ ALEXANDRESCU

Regia artistică: ION COJAR

GEORGE CONSTANTIN

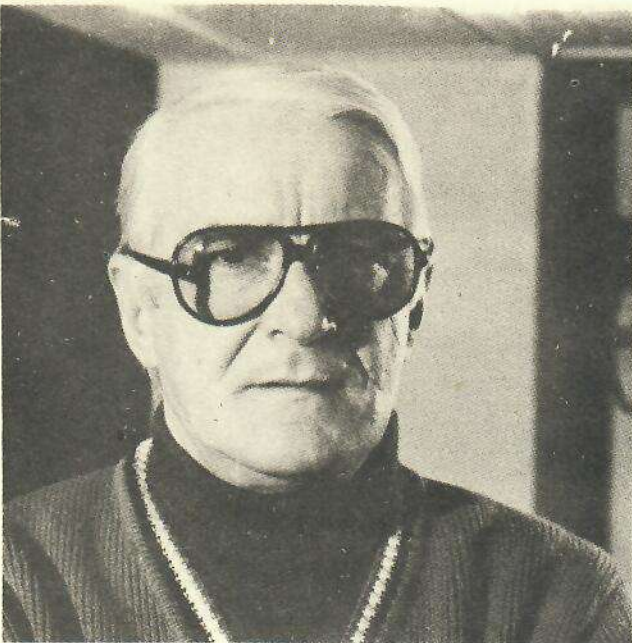
ELENA BOG

HORAȚIU MALAELE

OANA ȘTEFANESCU

ION COJAR

„OLELIE“

În proza lui FANUȘ NEAGU se ascunde un mare dramaturg.

Deși a scris și piese, Fănuș nu și-a dezvăluit încă propriul său teatru. Îl domină cuvintele și-l absoarbe literatura, dar zăcămintul din care scoate la lumină nestematele stilului său e de cea mai autentică esență a paradoxalității dramatice și se află în alcătuirea structurii și naturii lui creatoare, la adâncimi insondabile.

Prin cuvintele lui purtătoare de încărcătură poetică și filosofică răzbat mesaje de la surse îndepărtate și care vin parcă printr-un „tunel al timpului“, prin moștenirea sa genetică, pînă la noi, ca să descoperim și să percepem și propria noastră sursă, și propria noastră condiție.

Astfel, „Olelie“, obicei original — ritual sau mecnism arhaic de purificare morală și etică prin demascare, devine cu atît mai dramatic și crud cu cît, ajungînd martori, „vedem“ cum și oamenii pot fi chinuiți și trași în jujău. Mesajul ce ne parvine din acea lume străveche ne lovește fără alegere, poate prin alte forme, dar tot necruțător și ne avertizează. E un joc, dar crud. Tot ce e viu plătește vama suferinței și nu scapă de „Olelie“.

Ion Cojar

„VÎNĂTORII“

Deși nu-i reușește întotdeauna — cui îi reușește totul? — BĂIEȘU ne duce, de obicei, spre necaz, glumind. Tot căutînd printre aspecte și lucruri derizorii, sau prefăcîndu-se că se împiedică de ele, că nu poate trece de ele, ne atrage cu giumbușlucuri spre gravitate. E o întruchipare teatrală a șireteniei vulpii din poveste. Drumul spre *capcană* ni-l presară cu divertismentul dialogal, cu „skeech“-ul cel mai nepretențios.

Și „Vinătorii“ e un text capcană. Capcana e o recușină de vînătoare.

Deci, eroii lui „Guță“ s-au întîlnit la o vînătoare de mistreți, dar pînă la urmă ne vînează pe noi, nu cu armele de foc, ci prinzîndu-ne într-o cursă bine mascată cu frunze moarte, cu vreascuri, cu paie și buruieni uscate și ca să disimuleze, presară și cîte un spin, cîte un mărăcine, pe acest teritoriu, nu foarte întins, dar îmbietor la destindere și trai „fără probleme“.

Noi, de bună-credință și mai ales imprudenți, ne vom trezi la realitate de-abia cînd nimic nu se va putea îndrepta; cînd aceeași imprudență care-l mină și pe Vinătorul Bătrîn să se joace cu lucruri pe care nu a fost niciodată în stare să le înțeleagă și pentru care nu a fost nici pregătit, nici măcar prevenit — în cazul acesta nevoia de visare, de înălțarea prin metaforă — îl va duce la un gest cu totul neașteptat.

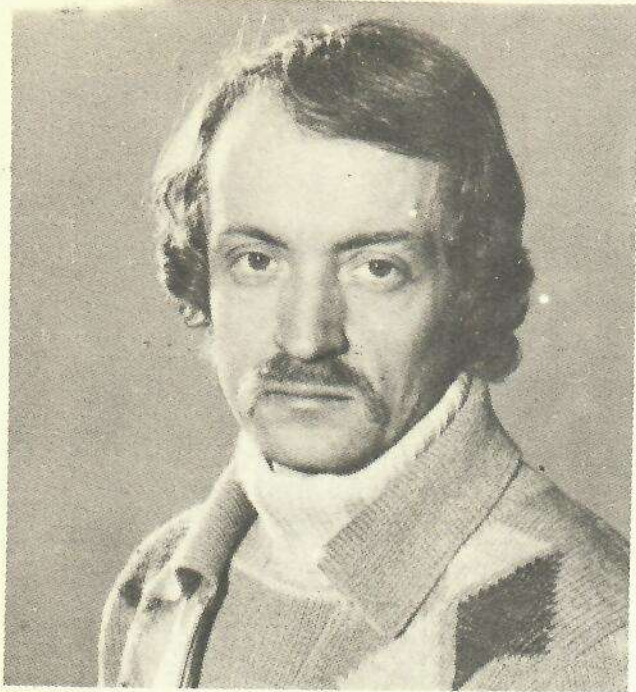
Ce cumplit se plătește inconștiența și ignoranța propriilor limite.

Să nu vă jucați cu chibriturile și cu obiecte tăioase, ne învățăm copiii, noi, oamenii mari, înțelepți. Băieșu ne arată chipul acelei inconștiențe a oamenilor, care poate deveni de cele mai multe ori catastrofală — cu urmări de o gravitate nici măcar bănuită, cînd cei nepregătiți „se joacă“ cu metaforele.

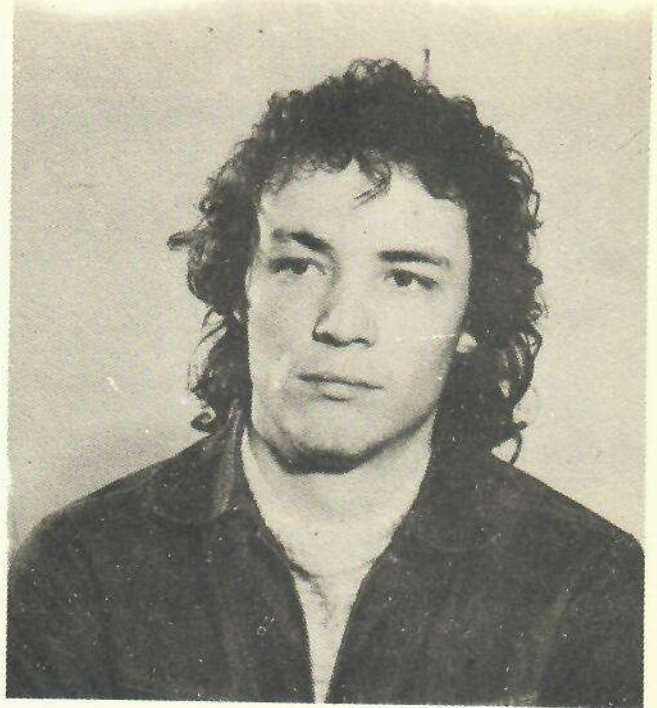
Aici, în „Vinătorii“, joaca aceasta vedem că poate fi fatală.

Avertismentul lui Băieșu mie mi se pare cutremurător și prin aceasta...

Ion Cojar

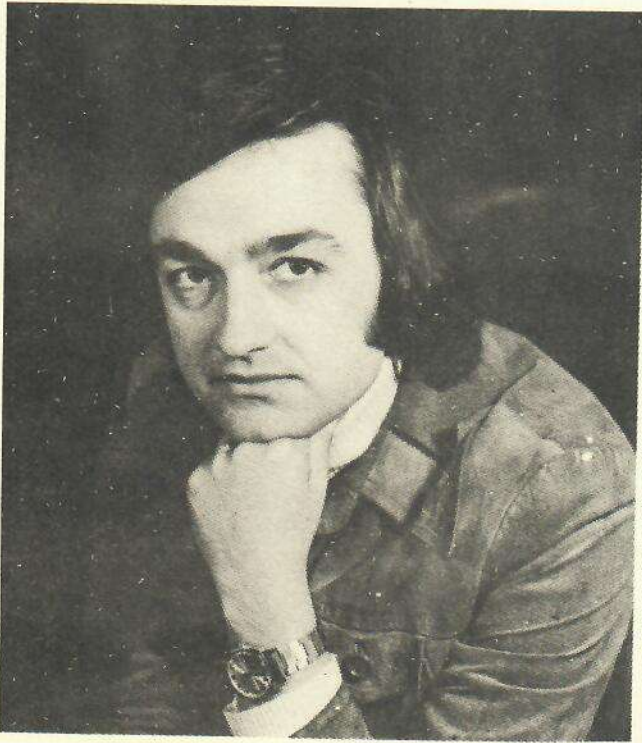

ȘTEFAN VELNICIUC

GEORGE ALEXANDRU

TUDOR GHIMEȘ

Redactare: OANA POPESCU

Grafică: TUDOR GHIMEȘ

Colaboratori tehnici:

Coordonator scenă: CONSTANTIN CONSTANTINESCU; pictor: SICĂ RUSESCU; machiaj: E. DĂNCESCU; maestru croitorie bărbați: SAVA UNGURITU; maestru croitorie femei: CONSTANȚA ȘTEFAN; șef atelier țimplărie: RADU BAICU; șef atelier tapițerie: GH. GRAMA; șef atelier încălțăminte: D. ZAHARACHESCU; șefi mașiniști: ANDREI MLADIN și ION FLOREA; șef recuziter: GH. RĂCEANU; șef cabinier: ZAMFIRĂ ȘTEFAN.

**Foto: ION MICLEA
IOAN NADRAG**

SCHIȚE DE DECOR

Stagiunea 1984—1985

Lei 7

I. P. „13 Decembrie 1918”